

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
1889-17
1890-17

meddelad i Stockholm den 21 maj 2018

KLAGANDE

Skatteverket
171 94 Solna

MOTPART

Romateatern AB, 556511-9863

Ombud: Advokat Ola Åhman
Roschier Advokatbyrå AB
Box 7358
103 90 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 16 februari 2017 i mål nr 1113–1114-16

SAKEN

Arbetsgivaravgifter samt skattetillägg

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet och upphäver underinstansernas avgöranden såvitt avser arbetsgivaravgifter och därtill hänförliga skattetillägg.

Högsta förvaltningsdomstolen avvisar bolagets yrkande om ersättning för kostnader i underinstanserna.

Dok.Id 192349

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

DOM

Mål nr
1889-17
1890-17

BAKGRUND

Den som betalar ut lön och andra ersättningar för arbete ska i regel betala arbetsgivaravgifter. Sådana avgifter ska dock inte betalas om den som tar emot ersättningen är godkänd för F-skatt, antingen när ersättningen bestäms eller när den betalas ut. Om mottagaren är godkänd för F-skatt med villkor gäller detta bara om godkännandet åberopas skriftligen.

Skatteverket har i ett omprövningsbeslut avseende Romateatern AB beslutat att höja bolagets underlag för arbetsgivaravgifter för redovisningsperioderna mars–maj 2012, augusti–september 2012 och januari 2013. Bolaget påfördes också skattetillägg. Beslutet motiverades i huvudsak med att de konsultarvoden som bolaget enligt bokförda fakturor betalat till verkställande direktören och styrelseledamoten Thomas Segerström respektive ordföranden och styrelseledamoten Maria Lindström utgjort lön. Ersättningarna skulle därmed ingå i underlaget för arbetsgivaravgifter. Den omständigheten att de båda var godkända för F-skatt föranledde inte någon annan bedömning.

Romateatern överklagade beslutet och yrkade även ersättning för ombudskostnader. Till stöd för sin talan anförde bolaget bl.a. att mottagarna av utbetalningarna var godkända för F-skatt och att det därför inte förelegat någon skyldighet för bolaget att betala arbetsgivaravgifter.

Förvaltningsrätten avslog i nu aktuell del överklagandet och yrkandet om ersättning.

Bolaget fullföljde sin talan hos kammarrätten, som avslog överklagandet och yrkandet om ersättning för kostnader där. Kammarrätten fann att det stod klart att Thomas Segerström och Maria Lindström inte varit självständiga i förhållande till bolaget och att de konsultarvoden som betalats till dem rätteligen utgjort lön.

DOM

Mål nr
1889-17
1890-17

YRKANDEN M.M.

Skatteverket yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen undanröjer underinstansernas avgöranden såvitt avser arbetsgivaravgifter och därtill hänförliga skattetillägg. Verket anför bl.a. följande. Thomas Segerström och Maria Lindström, som båda mottagit ersättning för arbete från bolaget, har varit godkända för F-skatt under aktuell tidsperiod och även åberopat detta skriftligen. Det saknas därmed laglig möjlighet att påföra bolaget arbetsgivaravgifter på ersättningarna. Omständigheter som att mottagarna bedömts vara anställda eller att ersättningarna ska beskattas i inkomstslaget tjänst saknar betydelse.

Romateatern yrkar ersättning för ombudskostnader i underinstanserna.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

Reglerna om F-skatt infördes 1993 för att komma tillrätta med svårigheten för företag och enskilda, som anlidade någon för att utföra arbete, att avgöra om det förelåg skyldighet att verkställa skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter på den utbetalda ersättningen. Avsikten med reformen var att innehav av F-skattsedel i princip skulle vara avgörande för den bedömningen. Den som betalade ersättning för arbete till någon som hade F-skattsedel skulle alltså inte göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter. F-skattsedeln har sedermera ersatts av ett godkännande för F-skatt och regelverket finns numera i socialavgiftslagen (2000:980) och skatteförfarandelagen (2011:1244).

I 2 kap. socialavgiftslagen regleras skyldigheten att betala arbetsgivaravgifter. Enligt 5 § ska arbetsgivaravgifter inte betalas om den som tar emot ersättning för arbete är godkänd för F-skatt antingen när ersättningen bestäms eller när den betalas ut. Om mottagaren är godkänd för F-skatt med villkor enligt 9 kap. 3 § skatteförfarandelagen, gäller detta bara om godkännandet åberopas skriftligen. I annat fall får uppgift om godkännande för F-skatt från betalningsmottagaren

DOM

Mål nr
1889-17
1890-17

godtas om den lämnas i en handling som upprättas i samband med uppdraget och som innehåller nödvändiga identifikationsuppgifter för utbetalaren och mottagaren. Om utbetalaren känner till att en uppgift om godkännande för F-skatt är oriktig, får den dock inte godtas.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Thomas Segerström och Maria Lindström har, såvitt framkommit i målen, varit godkända för F-skatt vid tiden för utbetalningarna från bolaget vilket de även har åberopat skriftligen. De utbetalade ersättningarna avser arbete som har utförts av dem båda. Av 2 kap. 5 § socialavgiftslagen följer att bolaget vid sådana förhållanden inte är skyldigt att betala arbetsgivaravgifter på de aktuella ersättningarna. Den omständigheten att ersättningarna har ansetts utgöra inkomst av anställning för mottagarna saknar betydelse. Överklagandet ska således bifallas.

Bolaget yrkar ersättning för kostnader i underinstanserna. Eftersom bolaget inte har överklagat kammarrättens dom och någon annan grund för att pröva ersättningsyrkandet inte har framkommit ska yrkandet avvisas.

I avgörandet har deltagit justitieråden Mats Melin, Margit Knutsson, Anita Saldén Enérus, Leif Gäverth och Kristina Svahn Starrsjö.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Elin Sedin.

DOM

Mål nr
1889-17
1890-17

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 4 december 2015 i mål nr 16582-14 och
16584-14

Skatteverkets beslut den 27 maj 2014

KLAGANDE

Romateatern AB, 556511-9863

Ombud: Advokaterna Linn Sundqvist och Ola Åhman samt
jur.kand. Gustav Hanser
Roschier Advokatbyrå AB
Box 7358
103 90 Stockholm

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 4 december 2015 i mål
nr 16567-14, 16581-14, 16582-14 och 16584-14, se bilaga A

SAKEN

Inkomsttaxering 2013
Mervärdesskatt redovisningsperioderna mars–maj, augusti och december
2012
Arbetsgivaravgifter redovisningsperioderna mars–maj, augusti–
september 2012 och januari 2013
Skattetillägg
Ersättning för kostnader

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet och yrkandet om ersättning för
kostnader i kammarrätten.

YRKANDEN M.M.

Romateatern AB (bolaget) yrkar att påförda arbetsgivaravgifter för konsultarvoden sätts ned samt att avdrag för konsultarvodena medges vid inkomstsbeskattningen, att avdrag medges för mervärdesskatt hänförlig till konsultarvodena och att påförda skattetillägg undanröjs i de delar som omfattas av yrkandena. Bolaget yrkar även ersättning för ombudskostnader. Kostnaderna i kammarrätten uppgår till 35 000 kr exklusive mervärdesskatt.

Till stöd för sin talan anför bolaget bl.a. följande. Det har inte förelegat något anställningsförhållande mellan bolaget och Thomas Segerström respektive Maria Lindström. Anställningsavtalen har falsk datering och är ogiltiga eftersom de tillkommit i strid med aktiebolagslagen (2005:551). I förlikningsavtal medger Thomas Segerström och Maria Lindström uttryckligen att det inte vid något tillfälle har förelegat något anställningsförhållande mellan dem och bolaget. Thomas Segerströms och Maria Lindströms enskilda firmor har haft F-skattsedel. Ett uppdrag som VD eller styrelseledamot kan inte per automatik anses innebära att VD:n eller styrelseledamoten inte lever upp till kravet på självständighet visavi bolaget i sin näringsverksamhet. I praxis har omständigheter såsom att arbetet utförs i uppdragsgivarens lokaler, att uppdragstagaren utför samma arbete som de anställda i företaget samt att arbetet utförs under arbetsgivarens kontroll och instruktioner talat för att det är fråga om ett anställningsförhållande (se t.ex. RÅ 1984 1:101, RÅ 1984 1:42 och RÅ 1984 1:47). Dessa omständigheter gör sig inte gällande beträffande de konsulttjänster Thomas Segerström och Maria Lindström utfört för bolaget, t.ex. saknar bolaget kontorslokaler. Bolaget saknar fast anställd personal och flertalet andra personer involverade i verksamheten har anlitats som konsulter inom teaterproduktion. De utbetalade konsultarvodena 2012 uppgick sammantaget till 2 462 227 kr exklusive mervärdesskatt, att jämföra med att utbetalningarna till Thomas Segerström och Maria Lindström uppgick till 754 526 kr exklusive mervärdesskatt. All administration i bolaget har i praktiken skötts av Christer Norrby.

Skatteverket anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Thomas Segerström har varit VD och styrelseledamot med firmateckningsrätt och Maria Lindström har varit styrelseordförande och firmatecknare. Deras uppdrag har varit att sköta bolagets angelägenheter, inte bara det konstnärliga utan också rent administrativt. Denna verksamhet har inte bedrivits självständigt och utgör inte näringsverksamhet. Detta förhållande har varit känt för bolaget.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten instämmer i förvaltningsrättens bedömning att det står klart att de konsultarvoden som betalats till Thomas Segerström och Maria Lindström rätteligen utgjort lön till dem. Thomas Segerström och Maria Lindström har varit verksamma som VD respektive styrelseordförande i bolaget, som uppfyller kriterierna för ett fåmansföretag. De har vidare varit delägare i bolaget och haft firmateckningsrätt. Thomas Segerström har haft ett mycket begränsat antal andra uppdrag och han har även saknat ett skriftligt avtal med bolaget. Maria Lindström har haft ett begränsat antal andra uppdrag. Av hennes kontrakt med Romateatern framgår att hon på konsultbasis ska ansvara för Romateaterns marknadsföring samt vara föreställningsansvarig för föreställningen Othello sommaren 2011. Engagemanget gäller för perioden den 1 mars 2012 t.o.m. den 31 augusti 2012 och utbetalningen sker i sex omgångar om 39 005 kr plus mervärdesskatt. Till detta tillkommer kostnader för traktamente och att Romateatern står för nödvändiga resor mellan Nynäshamn och Visby under perioden. Kammarrätten konstaterar att arbetsbeskrivningen är allmänt hållen och att ersättningen utgår månadsvis med samma belopp samt att bolaget står för de merkostnader som kan uppkomma och att Maria Lindström alltså inte står för någon risk. Kammarrätten anser att detta i kombination med att det av styrelseprotokoll och anställningsavtal daterade den 28 november 2012 framgår att Thomas Segerströms och Maria Lindströms anställningar förlängs är tillräckligt för att det ska stå klart att de inte varit självständiga i förhållande till bolaget. Att såväl Thomas

Sejerström som Maria Lindström haft F-skattsedel medför inte skäl att göra en annan bedömning då det är fråga om ett fåmansföretag där de själva utgjort bolagets styrelse och därmed känt till att de brustit i självständighet gentemot bolaget. Kammarrätten anser inte att den omständigheten att anställningsavtalen genom förlikning förklarats ogiltiga medför skäl att ändra denna bedömning och inte heller vad bolaget i övrigt anfört utgör skäl att göra en annan bedömning. Det har därmed inte varit fråga om uppdrag utan om anställning. Bolaget har därför inte haft rätt till avdrag för konsultarvoden och ingående mervärdesskatt hänförlig till dessa arvoden. Skatteverket har även haft grund för att påföra bolaget arbetsgivaravgifter för de aktuella ersättningarna.

Kammarrätten delar även förvaltningsrättens bedömning att bolaget har lämnat oriktiga uppgifter till ledning för beskattningen och att det föreligger skäl för att påföra bolaget skattetillägg. Det har inte kommit fram skäl till hel eller delvis befrielse från påförda skattetillägget.

Bolaget har inte vunnit bifall till sin talan i kammarrätten och några andra skäl för att bevilja ersättning för kostnader har inte kommit fram. Överklagandet i fråga om ersättning för kostnader ska därför avslås, liksom yrkandet om ersättning för kostnader i kammarrätten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 3).

Mats Brege Svensson
kammarrättsråd
ordförande

Karin Sederholm
kammarrättsråd

Emma Millberg
tf. assessor
referent

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 21

DOM2015-12-04
Meddelad i
Stockholm

Mål nr

16567-14, 16581-14,
16582-14 och 16584-14**KLAGANDE**

Romateatern AB, 556511-9863

Ombud: Advokaterna Ola Åhman och Linn Sundqvist
Roschier Advokatbyrå AB
Box 7358
103 90 Stockholm

MOTPARTSkatteverket
Box 942
601 19 Norrköping

Skatteverkets dnr 430 363026-14/5481 m.fl.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skatteverkets beslut den 27 maj 2014, se bilaga 1

SAKENInkomsttaxering 2013
Mervärdesskatt redovisningsperioder mars-maj, aug och dec 2012
Arbetsgivaravgifter redovisningsperioder mars-maj, aug-sep 2012 och
jan 2013
Skattetillägg
Ersättning för ombudskostnader**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten bifaller överklagandet på så sätt att Romateatern ABs underlag för arbetsgivaravgifter sätts ned med 274 800 kr för inkomsttaxering år 2013. Avdrag för arbetsgivaravgifter och löneutgifter samt det skattetillägg som påförts ska minskas i motsvarande mån.

Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt och yrkandet om ersättning för ombudskostnader.

Det ankommer på Skatteverket att beräkna de beloppsmässiga konsekvenserna samt i övrigt vidta de åtgärder som föranleds av denna dom.

Dok.Id 665782

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Romateatern AB (bolaget) yrkar att underskott av näringsverksamhet ska fastställas till 94 020 kr, medger Skatteverkets höjning av oredovisade inkomster om 220 714 kr och yrkar att inkomsttaxeringen i övrigt fastställs i enlighet med lämnad deklARATION. Vidare yrkas att Maria Lindström och Thomas Segerström inte ska anses vara anställda av bolaget samt att Skatteverkets följdändringar avseende mervärdesskatt och arbetsgivaravgifter samt skattetillägg i berörda delar undanröjs. Bolaget yrkar vidare ersättning för ombudskostnader. Till stöd för talan anförs bl.a. följande. Det föreligger inte något anställningsförhållande mellan bolaget och Thomas Segerström och Maria Lindström. De kontanta medel som har utbetalats till dem utgör inte ersättning för utfört arbete. Pengarna har endast förvarats hos styrelsemedlemmarna till dess att inbetalning till Romateaterns bankkonto kunnat ske. Romateatern är en säsongsbaserad teaterverksamhet och har sedan sju år tillbaka inte någon fast personal. Thomas Segerström och Maria Lindström har inte haft några giltiga anställningskontrakt utan anställde sig själva för en period på tre år. Thomas Segerström och Maria Lindström har aldrig tidigare haft anställningsavtal med bolaget utan har anlitats som konsulter och har fakturerat konsultarvode. Anledningen till att anställningsavtalen upprättades var att de vid tidpunkten förstod att det fanns en stor risk att de skulle bli avsatta ur styrelsen. De upprättade avtalen är ogiltiga eftersom en styrelseledamot inte får handlägga en fråga om avtal mellan ledamoten och bolaget. Bolaget har uppfattat Thomas Segerströms och Maria Lindströms firmor som yrkesmässiga och självständiga och har utgått från att Skatteverket har gjort en bedömning av företagets självständighet, vinstsyfte och varaktighet. Bolaget är inte ett fåmansbolag i vanlig mening eftersom en av delägarna är en ideell förening.

Bolaget har kommit in med ett förlikningsavtal mellan bolaget och Thomas Segerström och Maria Lindström som är stadsfäst genom dom den 16 februari 2015. Av förlikningsavtalet framgår bl.a. att Thomas Segerström och Maria Lindström ska återbetala sammanlagt 274 800 kr till bolaget samt

att de anställningsavtal som har upprättats mellan Thomas Segerström och Maria Lindström och bolaget inte har varit giltiga och att det inte vid något tillfälle har förelegat något anställningsförhållande mellan dem och bolaget.

Skatteverket har vid omprövning vidhållit sitt beslut men har i yttrande anfört att verket delvis medger bifall till bolagets yrkanden då man anser att betalningen från Thomas Segerström och Maria Lindström som fastställs i förlikningsavtalet bör behandlas som återbetalning av lön. Skatteverket anför vidare att det inte finns något krav på att ett formellt anställningsavtal ska finnas för att en ersättning ska beskattas som lön.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Skatteverket har anfört att de 274 800 kr som Thomas Segerström och Maria Lindström ska återbetala till bolaget bör behandlas som återbetalning av lön och minska bolagets underlag för arbetsgivaravgifter.

Förvaltningsrätten finner ingen anledning att frånga Skatteverkets bedömning i denna del. Avdrag för arbetsgivaravgifter och löneutgifter samt det skattetillägg som påförts ska således även minskas i motsvarande mån.

Vad som återstår att pröva är om det har förelegat ett anställningsförhållande mellan bolaget och Thomas Segerström och Maria Lindström och om de konsultarvoden som bolaget betalat till dem rätteligen ska anses utgöra lön för arbete som de utfört åt bolaget och inte kostnad för anlitan­de av dem i egenskap av konsulter.

Det är Skatteverket som har bevisbördan för att bolaget betalat ut lön till Thomas Segerström och Maria Lindström. I de delar som avser påförande av skattetillägg ska Skatteverket visa att klaganden lämnat en oriktig uppgift som det klart framgår är felaktig eller utelämnat en uppgift som lämnas till ledning för beskattningen.

Allmänt gäller att beskattning ska ske på grundval av rättshandlingars verkliga innebörd oavsett vilken beteckning avtalen ges. För att ett avtal ska

kunna frångås vid beskattningen ska det stå klart att det inte motsvarar vad parterna egentligen har kommit överens om.

Förvaltningsrätten gör bedömningen att Skatteverket visat att det står klart att de konsultarvoden som betalats till Thomas Segerström och Maria Lindström rätteligen utgjort lön till dem för utfört arbete. Av styrelseprotokoll från den 28 november 2012 framgår att styrelsen har beslutat att förlänga Thomas Segerströms och Maria Lindströms anställningsavtal med en ny treårsperiod. Vid mötet närvarade Thomas Segerström och Maria Lindström. Samma dag undertecknades anställningsavtal mellan bolaget och Thomas Segerström och Maria Lindström som har signerats av dem båda. Av utredningen framgår vidare att Thomas Segerström och Maria Lindström båda har innehaft särskild firmateckningsrätt för bolagets räkning. De har således varit behöriga att teckna anställningsavtal med varandra och det står därmed klart att de under aktuella redovisningsperioder var att anses som anställda av bolaget i skatterättslig mening. Det faktum att Thomas Segerström och Maria Lindström i ett förlikningsavtal har avtalat om att anställningsavtalen ska anses vara ogiltiga påverkar inte bedömningen då det är avtalens faktiska innebörd som är avgörande. Med detta följer att det saknas rätt till avdrag för konsultarvoden och ingående mervärdesskatt. Däremot föreligger en skyldighet att redovisa underlag för arbetsgivaravgifter för aktuella perioder och bolaget ska därför påföras arbetsgivaravgifter för de aktuella ersättningarna. Skatteverket har således haft fog för sin bedömning i dessa delar.

Förvaltningsrätten finner vidare att bolaget genom att göra avdrag för konsultarvoden och ingående mervärdesskatt samt underlåta att redovisa inkomster och underlag för arbetsgivaravgifter har lämnat oriktiga uppgifter till ledning för taxeringen. Det föreligger därför skäl för påförande av skattetillägg. Det har enligt förvaltningsrätten inte framkommit några skäl för att medge hel eller delvis befrielse från skattetilläggen.

Sammanfattningsvis bifaller förvaltningsrätten överklagandet på så sätt att de 274 800 kr som Thomas Segerström och Maria Lindström ska återbetala till bolaget ska behandlas som återbetalning av lön. Detta medför att bolagets underlag för arbetsgivaravgifter minskar vilket innebär att avdraget för de aktuella lönerna och arbetsavgifterna också bör sänkas. Det skattetillägg som påförts ska minskas i motsvarande mån. I övrigt avslås överklagandet.

Bolaget har vunnit delvis bifall till sitt överklagande på grund av att Thomas Segerström och Maria Lindström genom en process i allmän domstol har förlikats med bolaget om återbetalning av belopp. Bolaget bör därmed inte ha haft några kostnader för att ta tillvara sin rätt i dessa delar i nuvarande mål. Överklagandet har i övriga delar avslagits. Med hänsyn härtill och eftersom något annat skäl att bevilja ersättning inte har kommit fram ska bolagets yrkande om ersättning för kostnader i målen avslås. Det ankommer på Skatteverket att beräkna de beloppsmässiga konsekvenserna samt i övrigt vidta de åtgärder som föranleds av denna dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (DV 3105 A).

Anna Lönnestav

Rådman

Nämndemännen Olle Almquist, Gun Blomgren och Denise Gustafsson Citelli har också deltagit i avgörandet.

Maria Lyth har föredragit målen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens dom/beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten. Tala om varför Ni anser att domen/beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd även med sådant som Ni anser ha betydelse och som Ni inte tidigare gett in.

- För att kammarrätten ska kunna ta upp Er överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom två månader** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. För offentlig part räknas dock tvåmånaderstiden från den dag då domen/beslutet meddelades. (Angående beräkningen av tiden för överklagande, se nedan.)
- Tala om vilken dom eller vilket beslut Ni överklagar genom att anteckna förvaltningsrättens namn och målnummer.
- Uppge personnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till Er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där Ni kan nås för delgivning. Har Ni redan tidigare lämnat dessa uppgifter i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver Ni inte uppge dem igen.
- Om Ni anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.
- Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av förvaltningsrättens dom/beslut.

Om Er motpart överklagar förvaltningsrättens dom/beslut får Ni överklaga domen/beslutet även om Er egen tid för överklagande har gått ut. I så fall måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre månader** från den dag då förvaltningsrättens dom/beslut meddelades. För offentlig part räknas dock tremånaderstiden från den dag då motparten fick del av domen/beslutet. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller av någon annan anledning, förfaller också det senare.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

Sista dagen för överklagande är i regel den dag som genom sitt tal i månaden motsvarar den dag Ni fick del av domen/beslutet. Om Ni fick del av förvaltningsrättens dom/beslut t.ex. den 30 juni måste besvärshandlingen ha kommit in senast den 30 augusti. Om Ni fick del av domen/beslutet en dag med ett tal i månaden som inte finns i slutmånaden löper besvärstiden ut på slutmånadens sista dag. Om Ni fick del av domen/beslutet t.ex. den 31 juli måste besvärshandlingen ha kommit in senast den 30 september.

Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten inom två månader från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

För en enskild klagande är sista dagen för överklagande två månader från den dag då han/hon fick del av kammarrättens beslut. Om klaganden fick del av kammarrättens beslut t.ex. den 30 juni måste skrivelsen med överklagande ha kommit in senast den 30 augusti. Om klaganden fick del av beslutet t.ex. den 31 juli, som inte har någon motsvarighet två månader senare, löper tiden i stället ut på slutmånadens sista dag, dvs. i det här exemplet den 30 september. Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Om en part har överklagat beslutet får även motparten ge in ett överklagande, trots att den gällande tiden för överklagande gått ut. Ett sådant (anslutnings-) överklagande ska ges in inom en månad räknat från utgången av den tidigare överklagandetiden. Ett anslutningsöverklagande förfaller om det första överklagandet återkallas eller av annan anledning förfaller. Även när det gäller anslutningsöverklagande krävs prövningstillstånd.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.